

ВРШАЧКИ ГЛАСНИК.

ЛИСТ ЗА МАТЕРИЈАЛНЕ И ПРОСВЕТНЕ ИНТЕРЕСЕ.

Изази сваке недеље на табак.
Цена му је годишње . . . . . 4 форинта
„ „ „ на по године . . . . . 2 „
„ „ „ на четврт године . . . . . 1 „
За Србију, Црну Гору, и остале стране земље
6 фор. или 12 динара год.

Власник и уредник:
МИЛАН КАСАНОВИЋ.
Ручкописи шаљу се уредништву а претплата администрацији
Ручкописи не враћају се натраг. Неплаћена писма не примају се.
ПОЈЕДИНИ БРОЈЕВИ ЮНОВ.

Огласима је цена од реда ситних слова
За први пут . . . . . 5 новч.
„ други пут . . . . . 4 „
„ трећи пут . . . . . 3 „
сви бљеговине од 30 новчића за сваки оглас
За „припослао“ 50 новчића од реда.

После прославе у Ободу.

Ове године догодише се две важне појаве у културном животу српскога народа. С једне стране показала је Гундулићева прослава у Дубровнику, како вера и покрајинске диференције ни мало не сметају духовном јединству Срба из разних политичних области; — с друге стране прослава прве срп. штампарије указује нам на умну способност и вољу ка напретку и просвети, као на белеге, које од увек карактеришу срп. народ.

Отварање прве срп. штампарије је без сумње један од најважнијих момената у културној српској историји; не због тога што је та прва штампарија имала можда непосредно велика утцаја на народ српски, јер се овда испред навале турске перо на страну оставити морало, а узети мач у руке, — него због тога, што се из тог факта јасно види, да је народ српски пре 400 година морао стојати на високом ступњу образовања, јер је могао у времену, када не беше ни железнице, ни телеграма, када је саобраћај између народа врло мали био, за неких 20 година после проналаска схватити важност и корисност штампе и себи је присвојити, све то у оно доба, када је још не имаше ни други већи и богатији народи, када је на пр. ни у престоници Енглеске не беше, — а да о источним европским државама, Угарској, Русији и Балкану и не говоримо.

Оснивање штампарије у Ободу јасно сведочи, да има право наш историчар, Чеда Мијатовић, кад тврди, да је Србија при крају средњег века, дакле на једно столеће после Косова још једнако напредна држава морала бити, у којој је народно благостање велико било, наука, просвета, радност и трговина напредовале, да се у опште Србија у образованости могла мерити са западним културним народима, у кратко да је срп. народ био први и културно најспособнији народ на Истоку Европе, при свем том што се није могао одати мирноме животу напретка, но је сарамерно највеће своје снаге на одбрану своје слободе и својих традиционалних световних трошита морао.

Срп. народ је подизањем ободске штампарије доказао, да је имао од увек способности и љубави к просвети и науци, те да данас не би изостао иза ових срећнијих народа, који беху у бољим политичним приликама, те се културно лакше развити могли и да је једино турска навала крива, што Србија на путу к цивилизацији није могла до већих резултата доћи.

Противнике наше, који се труде да докажу, да српски народ нема никакве културе, да није никад образоване државе имао, те да према томе нема никаква изгледа ни на будућност, може ова прослава, а особито говори изасланика најнаучнијих европских универзитета и друштва уверити, да је срп. народ увек

имао, а да има и сад способности за културно развиће, а нама може као утеха и гаранција за бољу будућност служити.

Вршац 27-ог јула. —

За кратко време, па ћемо имати 3. избора код нас и то: избор ђакбна, једног пароха и проте. Што се првог и другог тиче не ћемо говорити, јер за така места има њих више комитетата, па их је лакше и изабрати; али на место проте требали би већ да смо на чисто, како нас неби нашли неприправне и неспоразумне, те опет дошли до каквог наименованог. — За сада се код нас као поуздано говори за ове кандидате: Прота Стојадиновић, поп Ђура Јеврић и Жива Милић. На ова три ће се и гласати, ако т. ј. буду њих тројица у кандидацији. Но ми треба ове све добро да познајемо те да их према заслуги и бирамо. Па како стојимо!

Први прота белоцркв. Стојадиновић, човек искусан црквеним стварима, богат знањем наших цркв. школских установа није за нас, нити га треба Вршчани а тако ни подручне општине да бирају, јер сам не врши своје звање како треба. Он са овим напред реченим знањем помаже једино владици и њиховима, а народу одмаже, јер га вара. Даље, онај који је једанпут на сред шора погреб напустио и одежду скинуо, — да би само на време на ручак стигао и тамо се веселио — људе са

мртнацем саме оставио да отпрате погреб до гроба, тај неважњава свој чин свештеника и такав нам протојереј не подобајет. — А за друге ствари као: картање, пијанчење и руковање манастирима нећемо ни спомињати. Прећа овом с њиме смо на чисто. Још имамо рећи да је прави клерикал. —

Други је Ђура Јеврић из Сегедина ваљан свештеник, за заслуге своје под Георгијем владиком и са дањим патријархом, још као ђакон добио је црвен појас. Човек интелегентан, који се носи у цивилу да не би криво учинио својим колегама римокатоличке вере — тешко овци којој своје руно смета — иначе браник — клерикал! или скутоноша садањег Патријарха, па према томе га не треба бирати за проту вршачког и ако овде неки хоће да га истакну као радикала. Јеврић и радикалство! Дивота! Трећи, поп Жива Милић (из Вршца) парох човек стар, који је претурно већ скоро 75. годину живота свога, верно је служио свету матер цркву заслуга досад скоро никаквих нема, ал ни криво учинио није, јесте трећи по реду, на кога би требало гласати Полит. боје није никакве.

Сад да повучемо паралелу између тих тројца, па искрено да кажемо кога ћемо.

Прва двојица нису заслужили народно поверење, јер и један и други су улици његове Светости и владике, последњи пак као човек стар, који је толико година као парох својој

ПОДЛИСТАК.

СТРАШНА БАРОНИЦА

оригиналан роман

НА ПИСАОЋ

18.)

(Наставак.)

„Ђути, не прави ларму — проговори сурово онај, што је усред чамаца седео и заповедао. — Ми тебе и требамо, лажа је наша и одмах ћеш знати, ко смо и шта смо.“

„Црнац се на ове речи, као да га је змија ујела, тргне; још једном промотри добро све, који су у чамацу били, па онда као махнит ђиш и хтеде у воду скочити, али га десет руку нагло счешају и свежу га.“

После пет минута он је био на гусарској галији и пред њим је стојао Едгар, онај исти, који му је тако ладно говорио, да ће скоро видети, ко су и шта су....

Дик је после тога читаву недељу дана био на гусарској галији и радио је као каква звер. Едгар је поштовао у њему ужасну снагу и настојао је, да га на како себи за мошка задобије. Најтеже послове је обављао и Едгар би га зверски шибао, ако би се усудио противити се. Дик је трпио и ни речи није рекао на сва недела ових морских зверова, угушано је у себи гњев, радио је, што су му год заповедили, али је сваки минут бројао, и вребао zgodnu прилику да утече.

Једног вечера чуо је где се бавио код њега њих петоро догуђавају. Није их могао

распознати; али из појединих речи је дознао, да ће се ове ноћи извести на суво и кад је чуо име „Оливер“ као ошарен скочи, но брзо се примири и чинећи се свему невестит, оде на своје место, без да их је и погледао. Тврдо је намерио да још ове ноћи побегне.

После по сата галија промене правца и нагло појури напред и заустави се у извесној даљини од двора барона Оливера. Одмах се одреша један чамац, њих четворо се синуше у њега и одвоје се од галије.

У црнаца севнуше очи и сад још тврђе научи или побећи и Оливеру у помоћ притећи, или погинути. Он доби прилику. На дну лађе се зачу нека пуцњава, која устрази све гусаре. Сви појуре доле, да виде шта је, а црнац употреби ову zgodnu прилику, нагла одреша чамац, скочи у њега и побегне. Кад је до двора дошао одмах је спазиво чамац ног су гусари на обали привезана оставили. Одмах се досети нечему, па одреша чамац и обавде отури од обале и прикрије се у жбуњу пошто је једну грдну доронгу одржао и тако је чекао, да се гусари врате. Остало знамо.

После два месеца дана послужитељ Хермина, донесе јој на сребрном тањиру једну посетну карту.

„Барон Артур Поинерс — прогунђа Хермина, кад је име прочитала. Тога не познајем... Шта хоће?... Нека дође.“

Послужитељ оде и не потраја дуго, а унутра уђе један човек средње величине.

„Едгар! цинку Хермина кад га угледа и уплашено устукне натраг.“

„Ист — прекиде ју Едгар и приступи јој ближе. — Од данас сам барон.“

„Ако бога знаш, како си могао дању доћи кад те са свију страна уводе прате и вребају те!? зашта га Хермина тахми, али дрхћућим гласом. Лице јој пребледе, а у мутним очима си јој читати могао страх и стрепњу.“

Едгар наслони своју снажну руку на њено снежно раме и проговори:

„Мене нико не познаје. Десет година је већ како сам одбегао и зато време сам се толико променуо, да ме на сама ноја мати, да је жива, неби познала. Једини је црнац, који ме познаје, кога се чувати морам.“

„Зар Дик! више Хермина загушљивим гласом, преко лица јој се превуче самртно бледило, очи јој се закрваше и клоне у Едгаров загрљај. — Зар је он жив?!“

„Шта ти је Хермина? зашта ју уплашено Едгар и метне ју до себе на наслоњачу. — Чега се бојиш? Ја сам код тебе и не ирети ми никаква опасност...“

„Није ништа, није ништа — прошапта Хермина, кад дође к себи.“

„Црнац нека ти не задаје бриге — тишао ју је Едгар. — Моји су преобучени мошци свагда у његовој близини и само чекају zgodnu прилику, да га увате и убају.“

Сад јој све исприча како је Дик недељу дана био на његовој галији после оне ноћи; кад су га у ону јазбину бацили. Хермина дуго није могла да верује, да се Дик спасти могао; но кад јој послужитељ каза, да је у стени на две стопе изнад воде рупа изрезана, увери се да је црнац заиста утекао и сад га се још већма поче бојати.

После овога су се још дуго разговарали и по бледом лицу и ирачном погледу Хермине судићи разговор је био врло важан; јер Хермина наједанпут сва услађарена ђиш и више: „Едгаре! Ја ти не допуштам да се шљиве бориш. Он је мудар као гуја, а вешт је да му равна нема.“

„Хахаха — насмеје се краљ и загрли ју. — Не брине се драга, имао сам ја и са другчијим људма посла, па као што сам оне, тако ћу и ово црсто славити.... Ручом ћу га удавити...“

„Драги Едгаре! мољаше га Хермина, но узалудне јој беху речи: пољуби. Едгар јој одлучно рече, да је од своје речи господар, и она увиде, да би јој сво одвраћање узалудно било. Зато се примири, падне му око врата и умилјатим гласом рече: „Али pazi на себе, јер твој је живот и мој живот...“

„Небој се драга Хермино! Дакле, дванаестог августа код банкера — заврши Едгар, још једанпут загрли и пољуби своју драгану, те она се удави.“

први тачно послужио треба да буде изабрат, а овим избором ћемо га одликовати те да мирно и радостно проведе још неколико година његовог старачког живота, потпуно надајући се, да ће и он умети захва- лан бити оном народу који га је на том чину поставио и одликовао. То је заслужио, јер његовим досадашњим пасивитетом показао је, да није не пријатељ свога народа.

Зато позор браћо и сарадници будите сложни у избору проте да вас не затекне неспремне, јер после ћете се љуто кајати за ваше учи- њено дело. —

—Н.—

Д О П И С

Солбор 2. (14.) авг. 1893. год.*

(Општајно вече г. Љуби Рајићу). Пошто- ваним читаоцима овога цеонога народнога гласила биће познато какву читаоцима имамо ми Срби овде у Солбору. Имамо читаоцима да се са њоме свагда подићи можемо, јер њој равне у свом Српству нема. Колос зграда, силне новине, велика библиотека, чланови јој цвет српске интелигенције солборске. Сви једнодушни. Мир љубав и узајамно поштовање чланова у највећој мери. Јер бодра управа особито за ових последњих година и најмању клику неседа и само- воље још у почетку угушује и само томе се може захвалити, да ово дивно морално тело цвета, напредује и својој сврси најпотпуније одговара; али и чланови су свесни те свагда и знају кога да бирају у управу на чело овом културном заводу пазили да се заслужио члану и Србину одликовање пружи.

По српци првобитна читачничког председа- ника три године узастопе бирао је познати Србин — родољуб г. Љуба Рајић судија код ове кр. судбеног стола. Са тим избором Чита- ница како је задовољна била видело се из тога што је г. Љубомир Рајић свагда једногласно са највећим одушевљењем бирао као прави Србин познат са своје правде и правичности, те да- ног и трезвог премислања, енергичан и ми- рољубив. Као такав и морао је уживати ошту љубав и безгранично поверење свију чланова, и потпуно нас убедио е смо избором његовим за председника читачничког заједнотоме достојног мужа одликовао том почашћу. — Но здравље порушено као судан напусти своје звање са којим је преостерећен био, те пошто се у сво- је родно место, Вршан, рад пратио, морао оставити и нас Солборце у кругу којих је пуних 18 година дана провео; опростио се од нас сви- ју — ведећи — да се сви скупа и сложне најбоље на пољу обране срп. народне автономје.

Чланови српске солборске Читаонице у по- част своје овакоме обљубљеноме председнику приредили прелуче у горњим просторијама чи- таоничким општајно вече. На банкету се ску- пило до преко 60 чланова, да и на тај начин укажу љубави, поштовања и оданости према г. Љуби Рајићу. Свак и нештоце морао нам поздравити — важи Вршанима — пошто ће г. Рајић сад у нашу средину да дође, па још сада, када ће много доволније и потпуно слобод- но са свим својим великим снагама моћи да по- ради у правом родољубивом српском духу као прави борац за народна права.

Многе одушевљене десе здравце падоше на овом општајном вечери, које изражавајући

*) Допис овај доносимо тек сада јер нам није могуће било пре та донети. Ур.

тугу и сету при поласку његову, бодреше га на даљи његов рад којем је рад да се посвети.

Господину Рајићу кључући одаше: Сретан пут! Велики ми, да увери може бити да ће не само у најлепшој и дуготрајној успомени остати овде, но да ће се сво српско грађанство солборско са поносом сачувати свих ових пријат- них дана, које смо са њиме и многоштованом му породицом у једном кругу провели. Живео!

Са радостју опишујем у кратко једну мигу и пријатну појаву која се при том банкету десила. Види се да је и сам фатум та- кав био да што сјајније и свечаније испадне ово општајно вече.

Када сви у најлепшом пријатељском разговору седомо изненади нас један давнаш- ни пријатељ и познаник наш бивши Солборца а сада поданик српске земље лењин научењак Др. Милан Јовановић — Блут проф. на вел. школи у Београду. Сви се обрадовасмо његовом доласку а и он је врло радостан био што му се дала та прилика да за ово кратко борављење његово у Солбору буде са тако силним познаницима њего- вим, а ми се радовасмо срећи што га у кругу нашег опет видесмо.

Ето тако првечасомо последње вече са г. Љубом Рајићем као председником читаоничким на на посетку још само то те молимо да и он нас Солборце у исто тако лепој успомени задржи, као што ће он у нас остати.

Један давнашњи основни члан читаонички.

Пишу нам из Сарајева:

Овде су почеле неке чудновате вести курирати. Наши Велики — Хрвати и „Бошњаци“, којих на њиху вељу жалост, врло мало има, распростирати вјести, како се римски папа већ коначно рјешило и да су све свијетље откло- њене, те да ће за неколико дана ондашњи католички архиепископ, Штадлер бити именован загребачким архиепископом. Ми у ово слабо вјеру- јемо, јер знамо да су то само „скромне жеље“ наше драге браће Хрвата, но да се не оснивају из факти. Међутим видећемо. Наши Хрвати иду чак тако далеко, да већ и нашљедника Штадлера знају и то веде, да неће нико други бити, но архиепископ католички за Црну Гору, Милиновић. Истина, у пошљедње доба много се говори о томе, да ће Милиновић оставити Црну Гору, но то не стоји ни у каквој вези са Штадлером.

Шта је пак у ствари са Милиновићем одступашем, писаћу Вам млади нут, док се о читавој ствари тачније обавјестим.

ПИСМО

Филипу Н. Радичевићу

протођаку црногорском и секретару митрополије

Уважени Господине!

(Наставак.)

При сваком размишљању јакла се предашњом врло лепим двојерки мост, који раставља варо- шину на два дијела. У средини уздижу се 5—6 кампањела шљавица — то су латинске цркве, но једној страни виђаху се као неке табле — ето то је полуострво Трогир. Мало се овде бавио, те се пожурих к осредње величине цр- кви, која је близу морске обале. Ишао сам на чамцу. Црква је св. Ивана, одликује се златом величанствених стубова на којима су вјештачки изрезане разне фигуре, међу њима и човек у свом примитивном стању: ружав и космат бори се са животњима. До мало смо окренули. Срета нас мало мјестанце Рогозица, са скромним кућама а пловећи даље предашњом један пруд, рекао би тунелчић — представља малену каленицу у коју се улази помоћу степеница; ту се сваке године у извјесно вријеме служи миса у спомен

дана, када се усљед страшне буре на мору раз- ложило много бродовље, којом је приликом и доста жртава заглавало.

У Шибенику сам. Било је то пред саму вече, те тако поитам, да се упознам с пољољем. На често поздрављење сељака: „Хваљн Исус!“ одговарам: „сад и ваки!“ Изван града путнич- ком цестом највише на једну преграду, на којој писаше: Ратарски покушај, у којој се одра- жаше дугачак комад земље, лијепо обрађен и за- сађен разним поврћем. Сиркава се, те остало летимички разгледам. Лијена, али и доста збиве- на варош с богато устројеним кућама престава са собом стрмен нагиб. Лијена је црта овде остала код простог народа, па и отијенјет, што су за- држали своју народну ношњу: чакшаре, докољене корет, мрке боје од сунка, на глави малена од већ платка црвена каица с кратком китицом а на ногама ошати. Овде се родно гласовити при- шовједач, мој незаборављени учитељ француског јез- зика и математике Симо Матавуз, којег, због његове благе нарави и чисто родитељског понашања називах с друговима „Стрико“ Мрак је, а ја похитам да утолим глад, кад читам „Гостионица Његуша“. Ово је ваљда Црногорац? значи — дома сам. Ушан унутра, не преварих се у миез- њу — кућа је чисто српска те из пријетета уз особити апетит придах и ружног вина, а отале право на паровоз, где се предах у крилама морфеја.

Када први сунчани зраци поздрављаху сир- тне и изазиваху на рад, најдем се под бедом града Задра. Паровоз се бани један сат. Живо се упути, да испијем кафу. У кафани сам. Преда — мном је неколико српско хрватских листова у једном се чланку говораше о хрватским иза- славницима у Котору. Садржане се несјећам, само ми се сад задржао у памети, да напомињаше њихову особиту тјелесну угодност, с великим трбусима на којима се вије застав са натписом: „in hoc signo vinces.“ Не успијех дочитати, а већ ми се јавља мизан-тричак и без познаниства по- че развијати политичку теорију, а кад му при- вјетим да се небавим политизирашем — ослободи ме, у толико је и кафе предашњом. Испијем је, платим и пођем кроз жив казар. „Добро итра, стоне! јесели опрада Трипов вештај?“ ушата једна млада жена, носећи на глави велики кр- чај воде. — „Насам, но ћу сутра“ — одговара јој друга с корном у рукама, са које прва дола- де: „ни дала Божја мати — сутра је свитац, а сутра је и фесата“ — зач сташе даље ита- лијански, а па то их ја остави. — Предашњом је врло велика латинска црква, по натпису са свим древно, обновљена Франц — Јосифом. На жалост не би времена, да је прешнем. У неколико степеница поинем се на једну узвиши- цу, одакле је лијеп поглед к мору. То је широка башта, засађена древалима, межд којих се ређа- ју стожине — за летњи одмор. Паровоза стаде звук а ја на сав мах најдем се у њему. Хтјело ми се навјестити заслужног раденика на цр- венном пољу. епископа Др. Милана, с којим сам пред-прошле школске године срећан био говорити. Он путоваше у Сибет на дочек цара; кандидат кијевске дух. Академије, човек висока раста, танка стаса, весела чеда, — предузрете ме врло љубезно и говораше по руски брзо и слободно, расшитајући о устројству петроградске академије. Такође сам желео јавити се и уреднику г. Сави Бјеланивићу, но то ми остаде prium de siderium. — Отпољим даље.

(Наставиће се.)

НОВОСТИ ИЗ МЕСТА

Нашој санитарској влас- ти. На све стране проносе се гласови о несретној бољетници колери и свугде се чебе разне прицеме, како би се отклонила опас- ност, само код нас се слабо на то наши поз- вани обзир. Није доста само дезинфицирање и разне друге наредбе, но код нас би требало

установити и локала у коме би се, недово Бог, у случају таквом могли сместити такви болесници. Наша варош. болница није ника- ко уређена, неколико соба које притјажана нису довољне ни за друге болеснике а о другим неуредностима наше болнице није вредно ни говорити, јер је то мање више свима нама врло добро познато. Наша са- нит. власт којој је на челу наш градоначевник не води ама баш никакова рачуна о оваким важним предметима и не стара се да се на- ша варош. болница доведе бар до тог ступња уређења, какове има по другим мањим гра- довима. Ето нам н. пр. Бела Црква, град који једва 8000 становника броји, па и тај мали град има своју уређену болницу. А ми? како ми стојимо у већем граду, који још једном и више становника има? Ми имамо, или боље речено, ми немамо ништа! Наша г. г. варош. претставница боље би било кад би се заузела те у место повишице плате и зи- дање резалке, да су и за зидање варошке болнице што ресирали; много би већу за- дужбину учинили овим подизањем овако ху- маног завода но ма чим другим. Дакле на г. г. је да о овој ствари добро промозгају, јер ће доћи време где ће нас стиди срамота, а и савет гриети за нашу нехатност.

Повишица плате. Као што смо извештали, осим оvd варошких претставника, који су противни пови- шици, плате подтеће се високом мини- старству протест и од стране спољне општине, на коме ће неколико хиљада потписа бити. Ми са наше стране молимо сваког искреног пријатеља ове вароши да својим потписом пот- врти негодовање већине варош. претставника, који закључише ову повишицу. Пре две године била је рестаурација нашег чиновништва и стечајени су расписани, па је том приликом и плата чиновничка одре- ђена била, па када г. г. чиновници присташе и компеговаше на ону истак- нуту плату, зашто сад повишице?! Зар овај народ има свега у изобиљу, па му је лако да и расипаће? Ако је тако, онда су госнеда требала ту повишицу да учине приликом раста- урације, а не сад после две године. Наше је мишљење, да за ових шест година, за које су време чиновници и бирани, оставе по овом како су и компетовали а после ових 6 година, ако је нашим варош. претставницима до повишице, а они нека распишу стечајене са одређеним повишицама, па мирна Босна Ама сад после две године нема форме, тако бар ми схваћамо ову ствар.

Забавно вече. Овадшња це- локупна свеучилишна омладина при- ређује 18. (30.) о. м. у просторијама стелишта у варошком врту забавно вече с игранком. Улазница стаје од особе 50 нов. а од породице (3 осо- бе) 1 фр. 20 нов.; ђачка улазница стаје 30 новчића. Почетак забаве је у 9 часова у вече. Ми упозоримо наше п. н. грађанство на уву забаву.

Оливер је сад као кич мирно стојао својим страшним погледом свога непријатеља од главе до пете мерећи. Едгарово лице је било блеђе но икада и мало задрхта, кад је свој мач извукао из корице.

Мачеви се дотакнуше и глас им грозни- чаво одјекну у празној дворани.

Едгар је први напао на Оливера, али га овај храбро дочека и вешто му одбије удар, па и сам силовито замане, али га не погоди.

Девери су мирно стојали и гледали у ова два непријатеља.

Едгар наново нападне на Оливера и то тако снажно да је овај устукнути морао. Де- вери пребледише, бојали су се за младого барона, јер сви су га волели; али овај не клоне духом, него као стрела подскочи под Едгаров мач и удари га по левом рамену. Крв се одма просу и девери са својим маче- вима нагло упече између њих и не хте- доше им дати да се даље бију; али Едгар као тигар, кад осети лаку рану и види, да је повижен, отури их на страну и скоро заслепљен јурне на Оливера. Овај га мирно дочека, хитро диже мач, који као муња севну у руци му и урје се у врат непријатеља и пробие га скроз.

Едгар као лав рикне и овесвешћен падне. „Ствар је свршена — повикаше девери и отрчаше по доктора, а Оливер оде да нас- тави игранку.

мину, одважно јој приђе и пољуби јој руку. Хермина весело ђици с клице и одмах га представи осталима, па и самом Оливеру, који баш прође мимо њих.

Едгар и Оливер стајашу очи у очи. Њо- ви погледа се састаше и Едгар лако пребледи; не могаше издржати оштар, искрени поглед младића, који му је сад тако близу био и који му је тако мрзак, да би га једним ударцем смрвати хтео.

Међутим дође и доктор Вилд.

Доктор Вилд — престави га Хермина барону. — барон Артур Поммерс окрете се Едгару, и они се руковаше.

Доктор Вилд се сад непрестано ово Хермине налазио. Није му се допало, што Хермина тако радо и весело ћерета са ново- дошлом бароном и у његовим грудима зупамти љубоморност; али кад му Хермина, која је одмах увидела, шта га тишти, шаше неколи- ко реча, примјери се и одмах поче љубезно разговарати се с њиме. Бароница га презриво гледала и значајно је намјигавала на Едгара, који се показивао веселим ма да му је нека зебња стегла срце бацајући погледе на Оливера, који се, вишта не слутећи, весело забављао са својом заручницом.

„Едгаре! тргне га Хермина за руку кад њомг не беше у близини. — Промисли се пр: но што учинио будеш, што си науишо.“

„Ја сам се решио — одговори он про- муканим гласом. — Он мора умрети.“

Свирка одпоче и њих двоје се изгубише међу осталим народима.

Едгар је једнако вребао zgodу прилику, да до Оливера дође и кад му се жеља испуни, на најбезобразнији начин, јако га луци лактом па затим, без да се и извињавао, оде даље са својом дамом.

Оливер се зачудио неучтивости барона и бесно га је посматрао, но овај га ни по- гледао није, него је и даље играо безобразно се смешкајући, па и по други пут га луци.

Оливер мал га не ссеза за гушу тако је био разјарен, но стиша се; али кад барон и саму Ливију тако исто не поштеди, као разјарен чав загрми: „Безобразни нитковче!“

„Узмите реч натраг — продере се Едгар и приђе му ближе.

На њихову вику преста свирка и сви уплашено и љубозитљиво похитају тамо.

„Простаче један — загрми још ужасније Оливер ван себе од јарости.

Едгар ништа не одговори на то, него ладноврне скиде рукавице и баци му је.

„Хах, то ли вас тишти — цикне Оли- вер и зашкрипа зубма, остави Ливију, коју су скоро овесвешћену одвели и тргне мач. „Не овде — повикаше њих двадесет на једанпут.

Оливер се стиша и после пет минута видимо их обојицу у једној празној дворани са четири девера. Врата беху затворена и нико више није смео ући.

На дан дванаестог августа у вече ово десет сати варош је била мирна као да ни живе душе не беше у њој, само је двор тамношћег банкера био осветљен а из баште, која се не далеко иза двора шарила чула се весела свирка и људски жигор. Таки ветрић је благо харалијао, као да је потајно шаптао са зеленим лишћем и марисавим цвешћем и несташно је целивао закарена лица веселих младића и чилих девојчица.

Ту је био и Оливер са својом заручни- цом Ливијом. Кад год занема свирка њих двоје се весело шетаху по осветљеном луку и удале се, да у самоћи, далеко од погледа завидљивог света, далеко од вреве и сваког шума, у љубавном заносу проведу који тре- нутак у толиком загрљају свога анђела.

Хермина је на једној клави, под једном гранатом дивом, не страљиво седела. Ово не узвиреше грофови, барони и други вели- каша, но ће као да се и не тичаше шта она преклапају, као да јој досадни беху и нестрпљиво је упрла своје закарена очи у врата од двора, као да чека некога. Кад би Оливер са левом Ливијом поред ње прошао, она би шкрикнула зубма, један претеча и презрива поглед би бацала на обоје, па онда би се опет загледала у врата. Око јед- најст сати врата се отворе и у башту ступи Едгар. Сви се зачудите изневадом госту и стотину пари очију га погледаше наједаншут. Он се испрва забумо био, но кад сазна Хер-

Нова радња. Наш честити суграђанин г. Васа Петровић, кројач мушког одела, отворио је поред већ постојеће радње кројачке и стовариште готовог одела. Ми упозоримо наше и. н. штв. грађанство, а тако исто и грађ. из околине, да своје потребе од сада подмирују у овој српској радњи, у којој ће добру робу уз умерену цену добити. На последњој страни о. л. доносило огласиште српске радње те и на њега упозоримо наше штв. читаоце.

Уписивање. На нашим српским веројаконским школама отпочеће уписивање у среду 18 о. м. у оновременој општинској дворани. Упозоримо се родитељи да своју за школу способну децу благовремено упишу те да избегну казне које ће наступити услед нехатности родитеља.

Мајерингини васпитни завод за девојке. Уписивање за 1893. школску годину отпочеће у овом заводу 14. (26.) августа и трајаће до 21. августа (2. септ.) Школска година отпочиње 21. августа.

Шта чини картање. Неки раденици картајући се у крчи код Сајдмана тако су се завадали, да је један другога вожем пробурисао и нанео му тешку телесну повреду. Нападач је спроведен у затвор, а рањени у болницу. Наша полиција требала би најстрожију наредбу издати у погледу картања азартног и сваког оног врчмара код кога би се ово и даље упражњавало, најстрожије казнило.

Чолера. Пошто се у суседној држави Румунији, на нека места колера појавила, — то је високо кр. уг. министарство од 12.ог августа под број 69631. наредбу издало, да сви они који из Румуније амо приспели буду четир дана под надзором лекара стојати морају. — У сјед тога позива се сво оновремено грађанство, а наиме гостионичари где странци долазе да сваког оног који буде из заражених крајева амо приспео, — неизоставно код капетаније пријаве како би се уредна средства за одклонити те кузне и заразне болести чинила. — Они који ту пријаву чинити пренебрегли буду биће по постојећим наредбама строго казниени.

Школске књиге. За српске веројаконске школе могу се све потребне школске књиге набавити у књижари Касановићевој а по оригиналним изданјима ценима. —

Ц. О. Бр. 146. — 1893.

О П О М Е Н А.

Сви они рестицељ парохјаља, веројаконског приноса и саборски трошкова којима се дуг овај води крајем г. 1892. опомињу се и позивају се, да рестауације своје најдуже до 31. августа о. г. благајништву вршачке срп. прв. општине измире; јер ће се исте рестауације од

1. септембра т. г. најстрожије и уз 10 проценти трошак на рачун њихов путем оврхе отпочети утеривати.

Исто тако позивају се и они рестицељ, који парохјаљ за текућу годину до сада уплатили нису, да своје рестауације најдуже до 30. септембра т. г. уплате, пошто ће се исте на рачун њихов и уз 5 проценти трошак ексклузивним путем од 1. октобра т. г. почети утеривати.

Из седнице прв. одбора врш. срп. прв. општине државне у Вршцу 3 15. августа 1893. г.

Н. Брашован,
первоваџа.

Б. Цвејић,
председник.

Ћућа на продају. Кућа под бр 1389 близу старе поште састојећа се из 2 собе кухиње, шупе са таваном удешеним за рачу и др. удобностима, продаје се из слободне руке. За цену и услове ваља уплатити продаваца Ђоку Петровића, предузимача.

ИЗ СРПСКОГ СВЕТА.

Краљица Наталија на путу. Страни листови јављају, да се краљица Наталија кренула из Синаје и да је преко Пеште и Беча одпутовала у Бијарик, где јој се зида ванредно лепа вила са 32 собе које ће сјајно украшене бити. Но пре тога ће још сврнути у Италију у једну малу варошицу где ће код жена талијанског и беотрадског посланика 3 недеље у гостиима остати. Како у Пешти тако и у Бечу дочекали су је на станици званични српски кругови и многе Српкиње из Србије и Српца из Пеште и Беча. Дочекана је и испраћена је срдечним поздравима.

Пишу нам из темишвара. Прошле недеље умро је овде напраском смрћу поштовани грађанин фабрички г. Мита Поповић. Овај поштовани старина који је прешао 70. година кроз цео свој живот штедљиво је стекао лепо имање тргујући са различитим вином. Одавна је већ ухватио грудну болест, те је у последње време сасвим неизмогао. Видећи пак, да ће скоро умрети, хтео је за живота свога да учини цркви и народу својо добро како би га се после сећали и помињали а име му међу добротворе српске забележили. На што је наунио, то је и учинио.

Једног дана када му је врао хрђаво било оде до г. прота Кузмана Станића и исповеди му укратко, како је рад своје имање светио цркви да остави и то: кућу у вредности од 6000 фр. један виноград и готовог новца 1616 фр. 44 нов. који се новци у шаркаси налазе. Г. прота саслушавши му жељу, пошље пог конзистор. адвоката Светозара Димитријевића и 6. сведока, те ту фундатор изређе своју жељу, коју г доктор на писар стави а сведоци као истину потврде. У опоруци је жеља фундатора, да се сваке године одржа парастос ради спомена његова имена.

После овог поштов. г. Мита Поповић се уједанпут срвао мртв, предавши своју племениту душу, која ће за цело у вечно блаженство отићи због учивеног племенитог дела. Смрт је одма достављена полицијској власти Звона огласише покојника а сво

српско грађанство одавало се погребу те му тим благодарно увеличаше спровод, који је свакако и заслужио.

Право је да му сваки Србин из дубине своје душе каже: лака ти црна земља, и вечна памет. Слава М Поповићу добротвору срп. цркве!

Др. Емилијан пл. Радић од Соколовца. Као што полувластични лист наше вис. владе „Magyar Ujság“ јавља, то је Његовом Величанству већ учињен предлог, да се наш архиепископски синод ради пошљења батке и будимске епископије за 30. октобер т. г. сазове, те речени полувластични лист нада се, да ће том приликом постати епископом др. Емилијан Радић — Соколовачки, који је, као што тај полувластични лист од речи до речи вели, позван да са својим ванредним способностима учини великих услуга и својој цркви а и нашој целој земљи. Донео је ову меродавну изјаву, нама је мило, што видимо, да се сама висока влада сад почела старати за наше црквено - народне ствари.

Пишу нам из Новог Села. У понедељак 2. (14) пре подне у назаренском млину срушио се бунар изнова копан. Пера Бешљих из Бајмока (Бачка) који је бунар примио за копање, одма је у затвор отпућен, јандарима. Бунар у ширини био је циглом од доле узидан, а 2 фата горе није узидан; 5 фата у ширини оброне је. На виду оног доле раденика, брзо дотрча му помоћ и њега забаве при рушевини, а остале око бунара, све земља понесе и баца их на дно. Из Нова Села леже њих четворо али се говори да страних има још до њи 3—4 — извесно се не зна.

Исти дан дође и комисија из Панчева, а за што је касно стигла, то отпоче рад уторак у јутру. У среду нађен је прво неки младић од 16. год. по имену Царин; одмах буде секциран и сарањен; исти дан нађу још једног старца, око којег су се више од 11 сати мучили, док га нису из бунара извадили; горње тело старчево беше између дрва, а глава међу даскама. У 7 сати у вече буде извађен секциран и одмах својој кући однесен. Половина од мајстора, који се примише да копају бунар, разбегли се, веле, од смрада не могу копати.

Београд. Српска народна скупштина је у понедељак, 9. (21.) августа имала своју последњу седницу у овој сесји, а јуче, у уторак 10. (22.) августа, закључно је краљевине скупштинске престоном беседом. У славу и спомен догађаја од 1. априла сковаће се нова медаља, којом ће бити одликовани садањи министри и посланици пред којима је краљ положио заклетву на устав.

Српска књижевна задруга. Друго издање првог кола књига „Српске књижевне Задруге“ већ је готово и почело се разошљати онима, који су се накнадно јавили. Пријава и рок за уплату на књиге другог кола, за 1893. годину, траје до краја ове године, а „Задруга“ се тврдо нада, да ће се ове године јавити још више чланова, те ће им ове године дати девет књига

Аустро угарска влада завешће од 20. августа о. г. прегледање и оверовавање

путничких пасоша, дуж целе срп. границе. По свој прилици исто ће то учинити и срп. влада за путнике из Аустро-угарске.

ИЗ БЕЛОГ СВЕТА.

— Како из париза јављају, очекују да ће руска флота учинити своју посету Француској при крају септембра. Да ли ће то бити у Тулону или Орлеану, још није решено, толико је само извесно, да ће сви флотни официри отићи у Париз, где ће бити свечано дочекани.

Париз, 10. августа. Осим резултата у три среза, сви су остали незнатни. Републиканци и радикали имају 315 мандата; даље има 30 социјалиста, 13 реалиста, 56 конзервативаца. Ужх избора биће 164. — Спор због поља у Ег-Морту решиће се са свим мирним путем.

Преминуо. 11. августа о. г. преминуо је у Готи херцег Ернест. (Ернест IV., херцег од Саксе-Кобуршке и Готе) родој се 21. јунија 1818. год. у Готи био је врло добро образован а бавио се и музиком, те је остао од њега неколико опера. У ратовима: 1849. с Данском под његовим заповедништвом потукли су Пруси Данце у битци код Екерфелда; 1866. у рату с Аустријанцима и Хановеранцима потукао је ове у битци код Лангенсалце. —

СЛОВЕНСТВО.

Путовање руског цара и царице у Кодањ. Руски цар Александар III. путује са својом супругом, царицом Маријом, на дворској јаhti „Царевни“ у госте своје тасту краљу данском Христијану. Дански краљевски пар изићи ће на сусрет својим мливи гостима у четвртак на броду „Данебург“. Као што се чује, доћи ће сви оцу у госте и краљ грчки Ђорђе I. и херцегинја од Кумберланда.

— У румунији хара доста жестоко колера. У Браили има 54, у Сулини 64 болесника, а у Црној води 12. Умреће у Браили 6, у Сулини 11 а у Црнојводи 2. Ратни министар Лаховари посетио је болеснике у друштву са шефом војничких лекара др. Теодори и вратио се у Букурешт.

Карантин у Цариграду. Бугарски савитетски савет решио је, да путници који одлазе за Бугарску преко Србије на Цариград, издржавају тродневни карантин а њихов пртљаг да се дезинфикује.

„Палестинско друштво“. Под овим именом основали су Руси друштво за ширење Христове православља у светим земљама, те је прошле године издржавало петнаест школа са 1400 ђака. Наставни језик у тим школама, које су вишим делом у Сирији и Палестини, јест арапски, но до сад су деца тако напредовала, да им се предаје и руски.

РАЗНО.

Бесан вук. У Харков донесено је ових дана у тамошњим пастров завод 31 особа, које је ујео бесан вук. У губернији Курск догодило се је овај случај. Прва жтва ове бесне животиње био је један 35. годиш-

Кад је Хермина видела Оливера здрав и читав и кад је од Вида чула да је Едгар јако рањен, пребледа као врба, задрхта и неизмогао клоне. Кад је дошла к себи, бесно разгледа по друштву, па кад спозна Оливера, једна клетва јој се оте из уста и нагло пође напоље. Вид је журно за њом и после два минута чу се како једна кола у највећем трку одируше. Хермина и Вид се не виђаху више.

Они, који остадоше, почеше растресати ствар, а Особито Оливер, кога се највише тичало. Учини му се као да је видео то лице али не мож' да се сети где. Дуго је премисљао кад наједанпут ђиши па као да је памешу пореметио похита у двор. Сетио се да је онога дана кад је гусарску галију у ваздух бацно, догледом видео Едгара као заповедника на галији. Сад му је било јасно ко је тај назови барон Артур, он га је познао. Он је познао ужасног гусара самога краља Едгара. Као бесомучан појури себи, у којој је Едгар био, али овај је већ давно умарао.

Кад је Едгар дошао био к себи, није смео ни часа часити, он се бојао, да га није Оливер можда познао и крадом се извуче из двора и побегне. Он је био чувене снаге и тако му равна није баш много сметала а да умарне.

Хермининим беснау не беше краја, кад је кући стигао. Усплахрено је ходала

горе доле по соби, лице јој је пламтило од бесвила, очи јој грозничаво сиваху, рукама је помамо махала, као да би цео свет смрвити хтеда, док јој се груди бујно надимаху и по кад кад би као отровна гуја врснаху и вивнула: „Твоји су дана избројани крвниче? Хах, отрова њему, најужаснијег отрова? Нека свака и последњи издавак тог надутог колена... Од моје руке нека свисне, ја ћу му сасети отров у пехар као и...“ После ових речи се тргне, пребледе и страховито цинне. Прео извршеног лица јој се превукао облак ужасног страха, очи јој се замутише, усне јој задрхтају и као да је видела бледу слику покојнога барона где пружа руку да је ухвати, као да је осетила на руци ледене прсте осветника, ужасног врисне устунне натраг. Дрхтао је као листак у гори, кад га јутарњи поветарац заљуља, колена ју извадоше и клоне на једну столицу и покри лице рукама, па затим опет као бесомучна ђиши и вивне: „Он је рањен, он издише! Зар он да умре? зар он?! за кога сам толико жртвовала. за кога сам... Зар да га преживи?! Не, и ја морам умрети, а!“

У тај мах се врата полако отворише и доктор Вид ступи унутра.

„Ах, драги докторе! вивне ова скоро ван себе.“

Виду се насмешно бри на ове тугаљиве речи и значајно жмирне својим вишљастим очима.

„Нисам се надао, да ћете ми се тако јако обрадовати милости!“

„Ох, како вам се не би радовала, кад ми ви доносите живот или...“ Недоврши речи, пребледе и задрхта.“

„Шта говорите ви? упита ју зачуђено Вид и јако се уплаши, кад виде промену на њеном лицу и дрхтавицу по телу.“

„Ви сте били код њега! вивне бароница грозничаво и грчевито га ухвати за руку. — Хоће ли оздравити, говорите!“

„Али забога милости, за кога питате ви?“

«За барона Артура...»

«Ах, он је сасвим оздравио; пре по сата је био овде. Није хтео улазити, само ми је казао, да вам кажем, да је здрав и одмах је отишао — одговори Вид сасвим равнодушно и толико је необазрив био, да ни из шале није пробао, да разјасни себи, зашто се Хермина, коју он обожава, заузима толико за тог барона. Њему је доста било да је сад код ње, па шта га се тиче цео свет.“

Хермина се сасвим умири на докторове речи и са лица јој несташе последње искре страха.

Још су се дуго разговарали седећи једно поред другог, кад Хермина наједанпут ђиши, умилато га погледа меким, пуним љубави и њежности гласом проговори:

„Драги Вида! Ви сте се већ више пута позивали као слободан и храбар човек,

као такав који се не страши ни од чега, који не задрхта ни онда, кад осети, да му је мач смрти већ за вратом, који је достојан руке једне несретне жене; па мислим, да ћете се такови и последњи пут показати.“

Онде је застала и оштро је посматрала лице доктора, који се на њене слатке речи смешкао, а срце скоро да му се истопи у пламену њених очију и не могаше од милине ни речи проговорити; оне му се следеше у грлу, само је своје вишљасте очи отворено и изгледаше, као да би ју прогутати хтео. У овом тренутку, он се осећао, као да је у рају; у слатком заносу гутне неколико пута и хтеде, по обичају пасти на своја већ љубави неизмогла колена.

„Ви имате отрова у вашој радионици — хтеде Хермина наставити даље, кад Вид, као да гу га очекали, ђиши са столице, очи разрогачи, отргне се од ње и вивне:

„Немам отрова. Немам, ништа, немам, ништа већу да знам... Он сањаше у заносу слатке љубави а она га пита за отров... Он је у љубави заборавио на сва своја недела па чисто није могао да верује како може, његова љубавница да иште отрова од њега

(Наставиће се.)

њи пастир, који је вука батном ударио. Вук се баца на њега и страшно га је осака- тило. За тим оде вуц у село, где је за неколико минута ујео 12 деце, а једно рас- кинуо на комаде. Трчећи из села у село уједао је вуц сваког, кога је срео. Скоро 40 особа је рањено. Сви су однесени на лечење у Харков.

Седмогодишњи самоубица. У Вес- приму се седмогодишњи син главног шумара веспримског владике убио. Дете је мати због невог изгреда истукао, што је овом тако тешко пало, да је својој матери одмах из- јавио, е ће прекратити себи живот. Ову децињу изјаву није нико озбиљно узео. Али дете се држало чврсто своје намере; оде у собу свога оца, узме ловачку пушку, за тим веже узицу за петлаћ и цуцне себи у главу. Дете је остало на месту мртво.

Проневера. У Олпу је проневе- рило неки чиновник читав милион форинти. Сада грађани морају да плаћају општинског приреза 220% на 1 порезну форинту. Благо њима!

Колера у торонталској жупа- нији. Поджупан ове жупаније известио је управу тампшварске жупаније, да се у Јо- запови (код Турке Кањиче) појавила ази- јатска колера.

Несрећа при маневри. У Унг- вару где сада домобранска војска са зајед- ничком војском маневрира, добио је један домобранец оштру патрону, а на који начин не зна се. Том патроном убио је једног војника из заједничке војске, а једног је домобранца тешко рањено. истрага се води.

Радосна вест за пијанце. На изложби у Чикагу у Америци направили су Американци место водоскока високост, из ког сваки дан 2 пуна сата скаче у вис наизменице вино црно и бело, а посетници могу га пити до миле воље, док год га има.

Статистика Беча. Аустријска престо- ница имала је 1892. 1.378. 530 становни- ка, који су попили 1.190.787 хектол. пива, и појели 2 1/2 мил. килогр. непољена масла (..путра). 44 мил. килогр. хлеба и 18

мил. килогр. увезена меса. Сов. доходак Беча износио је 26 мил. фр а Бечлије платили суджави 34.700 000 фр., земљи 5.085.000 фр. а граду 15.626.000 фр. пореза. Ста- нова у Бечу било је 308.185 а Чивута 118.495.

Породица сијамског краља. И поред тога, што ретки гласови избијају о краљевини сијамској, ипак цео свет занима унутрашњост државе и владар, који највеће име носи међу владарима. Али је најзаним- љивије о породици сијамског краља. Кума- лонкору краљ поред две законите жене држи 88 дама у харему, са којима је изродио 72 детета. У својој 15. години имао је већ 2 сина, а он има 50 сестара, и 226 браћа, а породицу попуњавају 200 служавки.

Колико војника даје која народ- ност у Аустро Угарској. Немци дају 227.000. Чеси 174.000, Мађари 172.000. Срби и Хрвати 78.500, Пољаци 75.000. Малоруси 75.000, Румуни 47.000, Словаци 28.500 Талијани 13.600. Словени сами дакле дају скупа 430.000, а то је за 30.000 више него што дају Немци и Ма- ђари заједно.

Разводи брака у Јапанској. Јапан је држава, која од свију држава у Азији најрадије и најбрже усваја европске обичаје. Али ни у чему не подржавају Јапанци Европљанима толико, колико у разводу брака. Године 1890. било је у Јапану 107.478 случајева развода брака. У јапан- ским великим варошима више од половине бракови свршују се — разводом. Јапански листови пишу, да је европска цивилизација пољубила породичну срећу у Јапану.

Зет узео пуницу. Једном човеку у Кекемету умре жена а на скоро и таст. Тако остадше удови и зет и пуница. И како се обично дешава, да јавно не спава, пуница се допадне зет и изјави му, да би пошла за њега. Како се и зет није томе баш опирао то је дошло ових дана и до сватова. Не знамо само, да ли су се пре тога, за живота оних покојника зет и пу- ница свађали.

Српским школским одборима

У Босни и Херцеговини.

Препоручујемо српским школским доб- ротворима у Босни и Херцеговини, да преко наше књижарнице набаве потребне им књиге за школу.

Нарочито пак препоручујемо да набаве „Буквар“ за српске основне школе у Бос- ни и Херцеговини, саставио Мита Ст. Кли- цин, учитељ. Цена му је 16 нов.

„Читанка“ за други разред српских основних школа у Босни и Херцеговини, саставио Мита Ст. Клицин учитељ. Цена 24 нов.

„Латиница“ за срп. осн. школе у Босни и Херцеговини, саставио Мита Ст. Клицин, учитељ. Цена 10 нов. Читанка и латиница заједно увезане 32 нов.

Ове књиге је критика као најбоље препоручила. Могу се набавити у књижарници Милавоја Каракашевића Сомбору или и код нас.

Школски одбори добивају велики радат.

Уредништво

„Врш. Гласника.“

Јавна захвала.

Доле потписати овим јавно бла- годари заступнику осигуравајућег националног друштва за случај онеспособљења“ г. Г. Аргениу за исплату по смрти моје супруге Јулке која је код именованог друш- тва осигурана била у суми од фр. 101.

Велимир Живановић.

Скромна питања за одговор.*)

Овом приликом кад ове редове пишемо, морамо признати да нас је стрпљење издало, а и време је већ да јавно позовемо г. Ми- лутина Трбића од. пароха, да нам на ниже наведена питања одговори. Исти г. свештеник се врло радо смеје за време богослужена, па и при упокоја.

*) Без одговорности уредништва.

1) Питамо га: чему се он смеје за време св. литургије кад се сваки православни хришћанин са скупшеним срцем предао побо- жним мислима, и са свечаном озбиљношћу шаље своје топле молитве богу? Да ли се смеје самој светињи божанствене литургије или вернима, који се на молитву искушали? Да ли се смеје и онда када су царске двери затворене и завеса спуштена, или само онда кад су исте отворене, да га свет види како у својој безочној лакоумности песело „про- води“ време? Зашто и коме се смеје онда кад треба да је најозбиљнија, кад се приноси, безкрвна жртва? Да ли г. пароха сматра св. литургију као какав концертат, где се смеје шали и исмева?

2.) Чему се смеје приликом упоја? Да ли се смеје тузи ожалаштене породице, да ли сузама, коју роне за родитеља остала деца, без брата остала сеја или без свога друга остала сугруга? Да ли се смеје самој свети- њи обреда?

Молимо г. М. Трбића, „новозабраног“ пароха вршачког, да нам на ово питање „благозвоним“ одговорити, јер иначе ћемо мо- рати ми сами то учинити.

Један прост грађанин.

ОДГОВОРИ УРЕДНИШТВА.

Г. Љубану Михаиловићу. Вашу из- јаву у којој призивате да су нас неки Срби денуцирали, а које не именујете, не можемо штампати, јер 1.) садржина јој је политичка, а 2.) не одговарате нам на оно, што смо Вас питали. Ако желите, да се ваша изјава штампа, а Ви је пошаљите у који год политички лист, па ћемо Вам у том листу и ми одговорити. Но ми не тражимо од Вас, да нам читате буквице, по што Ви за то нисте способни, — већ Ви нама јавите оно, што смо Вас питали, на име: ко је наш лист денуцирао државном одветнику? То смо Вас ни- тали и ништа више.

Г. Лазу Везенковићу. Ваше писмо од 11. о. м. примили смо и јављемо вам да прис- тајемо на све тачке наведене у вашем писму, но с' том примедбом да ћете нам морати за сваки засебан штампани додаток платити према његовој величини. Односно оне тачке где желите да знате оног првака, и речи које је за вас потврдио, ја- вићемо вам у своје време и својим начином.

Целокупно одеело

од 6 фр. на више.

ОТВАРАЊЕ РАДЊЕ!

Целокупна дечија одеела

од 2 фр. на више.

Част ми је штов. грађанству вароши Вршца, као и околине до знања ставити да сам на оvd. пијаци а под мојом сопственом фирмом

ВАСА ПЕТРОВИЋ

НА ГЛАВНОЈ ПИЈАЦИ А У СВОЈОЈ КУЋИ бр. 2888 отворио према захтеву садањег времена, а по утврђеним ценама

Стовариште готовог одеела

НАКО ЗА ОДРАСЛЕ ТАКО И ЗА ДЕЦУ.

Ова радња удешена је по стилу бечких радња како по лепоти локала тако и по намештају истог, те је с' тога вредно за свакога, па и за оног који за сада не налази потребе за куповину, да ову радњу посети и о истинитости се горњег увери, а у исто време види робу која по својој елеганцији и лепоти надмашује све деса- да. Цене готовог одеела јефтине су и утврђене, а роба је изврсна. — Даље препоручује, своје

ВЕЛИКО СТОВАРИШТЕ ШТОФОВА

за израду поручених одеела по мери, а од најбоље врсте бринских, француских и енглеских штофова, по нај- новијем кроју а лепој и брзој изради.

За многобројну посету моли

Чакшире

од 1 фр. 50 нов. на више

са поштовањем
ВАСА ПЕТРОВИЋ

Зимњи капута

од 3 фр. 70. нов на више.